

Ücretsiz Seyahat Kartı Bulunan Engelli Vatandaşların Yol Yardım Parasını Nakdi Alıp Alamayacağı

Bu Karar, engelli olması sebebiyle ücretsiz seyahat kartı bulunan işçinin, işveren tarafından yapılan yol yardımının aynı olarak değil nakdi olarak yapıp yapılamayacağına ilişkindir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 6695

BAŞVURU NO : 2018/15495

KARAR TARİHİ : 13/03/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ)

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın yol yardımının nakdi yapılması talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 23/11/2018

I.BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1.Başvuran, Ankara Büyükşehir Belediyesi ASKİ Genel Müdürlüğü Bel-Ka AŞ' de

sözleşmeli işçi olarak çalıştığını, Kasım 2017 tarihinde yapılan sözleşme ile tarafına aylık yol yardımı karşılığı Ankara kartı verildiğini, ancak kendisine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından ücretsiz seyahat kartı verildiğini ifade ederek; kendisine Ankara kartı verilmesi yerine yol yardımının nakdî olarak yapılmasını talep etmiştir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuz tarafından 06/12/2018 tarih ve ... sayılı yazı ile Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nden (ASKİ) bilgi ve belge talep edilmiş olup, Kurum tarafından bilgi ve belge talebimize cevap verilmemiştir. Ancak Kurumumuz tarafından incelenen ve başvuranın şikayet konusu talebi ile aynı talebi içeren, 2018/11129 başvuruya ilişkin olarak ASKİ tarafından Kurumumuza gönderilen 18/12/2018 tarih ve ...sayılı cevabi yazıda özetle;

2.1. Bel-Ka A.Ş. ve ASKİ Genel Müdürlüğü arasında hizmet alımı işine ilişkin hazırlanan teknik şartnamenin 10.1.16 maddesinde konuya ilişkin hüküm bulunduğu,

2.2. Bu hükme göre personelin iş kapsamındaki yol bedellerinin Ankara Kartla sağlanacağı, kart yüklemelerinin de idare tarafından aynı olarak karşılanacağını açıkça belirtildiği,

2.3. Getirilen bu düzenleme hükmüne göre yol yardımının başvuru sahibine nakdi olarak ödenmesinin mümkün olmadığı,

2.4. Bu sebeple Bel-Ka A.Ş.'de sözleşmeli işçi olarak çalışan başvuru sahibinin talebinin bireysel olarak yerine getirilmesinin hukuken mümkün olamayacağı sonucuna varıldığı ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. T.C. Anayasası'nın 74'üncü maddesinin 3 ve 4'üncü fıkraları "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5’inci maddesi “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükümlerini ihtiva etmektedir.

5. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanarak 04/03/2014 tarih ve 28931 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ücretsiz Veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği’nin **“Ücretsiz seyahat hakkında yararlanacak kişiler”** başlıklı 4’üncü maddesi şu şekilde düzenlenmiştir; “1) 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca demiryolları ve denizyollarının şehiriçi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanacaklar aşağıda belirtilmiştir:... e) Engelliler için sağlık kurulu raporuyla % 40 ve üzerinde engelli olduğunu belgeleyen Türk vatandaşlarının kendileri, ağır engellilerin ise kendileri ile birlikte birden fazla olmamak üzere beraber seyahat ettikleri refakatçileri.”,

6. ASKİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Hizmet Alım İşine Ait Teknik Şartname’nin 10.1.16 numaralı ve “Ulaşım” başlıklı maddesi; “Yüklenici personelinin bu iş kapsamındaki yol bedeli Ankara Kartla sağlanacak olup kart için gerekli kredi yüklemeleri idare tarafından ayni olarak karşılanacaktır. Personel tarafından kullanılacak bu kartları yüklenici temin edecek ve kart bilgilerini idareye bildirecek olup idare tarafından bu kartlara aylık 110 binişlik olmak üzere kredi yükletilecek ve kartlar yükleniciye bu iş kapsamında çalışan personele dağıtılmak üzere teslim edilecektir. Bu kartların personele dağıtılması, yanlış kullanımları, çalınması, kaybolması, vb. olumsuzluklardaki personelin yol bedelini karşılama ve yeni kart çıkarılması, zayi olan kredinin yüklenmesi, gerekli prosedürlerin tamamlanması gibi hususlarda yüklenici doğrudan sorumludur.” şeklinde düzenlenmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

7. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın talebinin **reddi**, yönünde hazırlanan “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A.Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. Başvuran, engelli olması sebebiyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen ücretsiz seyahat kartından yararlandığını, bu sebeple çalışmakta olduğu Belka A.Ş. tarafından kendisine iş akdi çerçevesinde verilen seyahat kartının aynı olarak değil; karta yüklenen biniş hakkına karşılık gelen ücret verilmesini talep etmektedir.

9. Yukarıda yer alan mevzuat kapsamında engellilere Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ücretsiz seyahat kartı düzenlenmiştir. Söz konusu ücretsiz seyahat kartı kart sahiplerine tüm ülke sathındaki toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı vermektedir.

10. Bunun yanı sıra, başvuruya konu talebe ilişkin olarak yapılan inceleme neticesinde ASKİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve yukarıda 4 numaralı paragrafta değinilen teknik şartnamede, işçilere yol yardımı olarak Ankara Karta 110 binişlik kredi yükleneceğinin düzenlendiği, bu düzenleme çerçevesinde şartname kapsamında çalışan işçilerin tümüne bu haktan faydalanma imkanı sağlandığı, ancak şartnamede nakdî olarak yol yardımının ödenmesi hususunda bir düzenleme bulunmadığı tespit edilmiştir.

11. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; başvuranın engelli olması sebebiyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan ücretsiz seyahat kartının almış olması sebebiyle çalıştığı işyerinin yol yardımı olarak kredi yüklenmiş Ankara kart yerine bu krediye karşılık gelen tutarın ücretine yansıtılması talebinin, sözleşmede belirlenen yol yardımının tüm çalışanları kapsayan bir düzenleme olduğu, işyerinde çalıştığı müddetçe her işçinin yararlanabileceği bir hak olarak düzenlendiği, bununla birlikte başvuranın engelli olması sebebiyle almış olduğu ücretsiz seyahat kartının farklı bir mevzuat kapsamında düzenlenerek başvurana verildiği, başvuranın iş yerinde çalışmasından ayrık olarak kullanılabileceği, teknik şartnamede ücretsiz seyahat kartı olanlara ilişkin bir düzenleme olmadığı, yol yardımının aynı olarak yapılmasının öngörüldüğü dikkate alındığında başvuranın ücretsiz seyahat kartı sahibi olması sebebiyle idareye külfet yükleyebilecek talebin idare tarafından karşılanmasının beklenemeyeceği, mevzuat anlamında idarenin söz konusu talebi karşılayacak bir düzenlemenin mevcut olmadığı dikkate alınarak başvuranın talebinin reddedilmesi sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

12. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede

yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; ilgili idarenin, Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap vermediği bu anlamda 'makul sürede karar verme', **ilkesine uymadığı** tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

13. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca, bu kararın başvurana tebliğ edildiği tarihten itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İş Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın **BAŞVURANA ve ANKARA SU ve KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA